

AUTOMATIZOVANI PROTOKOL ZA PROCENU BEZBEDNOSTI – ALATKA ZA PROCENU BEZBEDNOSTI EKSPLOZIVA

1. Opšti podaci

1.1. Automatizovan protokol za procenu bezbednosti eksploziva (ASAP-X) je Microsoft Excel tabela koja pomaže osoblju NATO komponente Ministarstva odbrane SAD da proceni opasnosti u vezi sa odnosom bezbednosti, količine i udaljenosti eksploziva. Ova tabela je predviđena za program Microsoft Excel 2003 i prethodne verzije programa Microsoft Excel. Sastoji se od tri posebne tabelle – na prvoj se nalaze naziv/verzija_kontrola/datum/uputstvo, na drugoj ulazni podaci, a na trećoj rezultat.

1.2. Opisi ASAP-X tabela sa ulaznim podacima/rezultatima:

1.2.1. Druga ASAP-X tabela služi samo za ulazne podatke. ASAP-X tabela za ulazne podatke se koristi za procenu svih bezbednosnih posledica od eksploziva na lokacijama za potencijalne eksplozije (PES) (sa izuzetkom namerne detonacije, utvrđenih skloništa u slučaju vazdušnog napada, podzemnih PES lokacija i dometa sposobnosti prilikom uklanjanja eksplozivnih naprava (EOD)). Korisnik mora da popuni odgovarajuće žute ćelije tabelle na ovoj stranici. Sve druge ćelije su zaključane i korisnik ne može da vrši nikakve izmene u njima.

1.2.2. Treća ASAP-X tabela sadrži rezultat rada obavljenog u okviru ASAP-X alatke. Na ovoj stranici korisnik ne može da unosi nikakve podatke niti da vrši izmene.

1.3. Ova verzija ASAP-X alatke se zasniva na Savezničkoj publikaciji za skladištenje i transport municije 1 (AASTP-1), NATO priručniku o principima bezbednosti prilikom skladištenja vojne municije i eksploziva, iz septembra 2009.

1.4. Ukoliko postoji odstupanje u udaljenosti između skladišta (IMD), korisnici treba da zapamte da neto težine eksploziva (NEQ vrednosti) na PES lokacijama prema HD kategorijama predstavljaju ukupne NEQ vrednosti na svim PES lokacijama koje su obuhvaćene odstupanjem. IMD odstupanje između takve dve lokacije može da dovede do toga da neke druge lokacije imaju IMD odstupanja. Kada se određuju IMD odstupanja, važno je precizno identifikovati opasnosti od eksploziva i proceniti sve povezane rizike.

1.5. ASAP-X ne obuhvata pravila u vezi sa mešanjem. NEQ vrednosti posebnih HD kategorija su obuhvaćene kako bi korisnici mogli da unesu različite HD kategorije u skladu sa lokacijama. Na taj način ASAP-X može da izračuna maksimalnu udaljenost svake pojedinačne količine HD kategorije i da je iskoristi za krajnji rezultat. Ako se na PES lokaciji skladište različiti eksplozivi, korisnik mora da unese ukupnu količinu u skladu sa publikacijom AASTP-1 i da tu količinu unese u polje za unos NEQ vrednosti kategorije HD 1.1.

2. Uputstva u vezi sa ASAP-X tabelom

2.1. Kada se otvori ASAP-X tabela, pojavljuje se stranica „naziv/verzija_kontrola/datum/uputstvo“. Na njoj korisnik može da pročita uputstvo za upotrebu ASAP-X tabele. Ono se nalazi sa desne strane oblasti „verzija_kontrola“.

2.2. Zatim korisnik mora prvo da klikne na karticu tabele za unos podataka.

2.2.1. Korisnik mora prvo da unese naziv i kratak opis PES lokacije.

2.2.2. Zatim mora da unese NEQ vrednosti (u kilogramima). Korisnik mora da zapamti da ASAP-X ne primenjuje pravila mešanja. Ako se na PES lokaciji skladište različiti eksplozivi, korisnik mora da unese ukupnu količinu u skladu sa publikacijom AASTP-1 i da taj broj unese u polje za unos NEQ vrednosti za kategoriju HD 1.1.

2.2.3. Korisnik zatim mora da odgovori na pitanje „Is the PES an open pad, earth-covered magazine (ECM), or Other“ („Da li je PES otvorena podloga, uzemljeno skladište (ECM) ili nešto drugo?“). Za ovo pitanje postoji padajuća lista i odgovor je ograničen tako da alatka ASAP-X može da ga razume. Odgovor odlučuje da li postoje još neka pitanja na ekranu na koja korisnik mora da odgovori. Ako se pojavi još jedno pitanje, postoji padajuća lista kojom se ograničavaju odgovori u alatki ASAP-X. Ovi odgovori pružaju informacije alatki ASAP-X kojima se određuju rezultati izračunati na stranici sa rezultatima. .

2.2.4. Korisnik zatim unosi podatke u vezi sa izloženom lokacijom (ES). Tu spadaju naziv ES lokacije, udaljenost između ES i PES lokacija, broj zaposlenih ES lokaciji, trošak izgradnje ES lokacije i, u slučaju da je PES lokacija uzemljeno skladište, podaci u vezi sa orijentacijom ES lokacije u odnosu na PES lokaciju (poslednja kolona). Ukoliko je PES uzemljeno skladište, kolona sa podacima o orijentaciji će imati padajuću listu kojom se ograničavaju odgovori u alatki ASAP-X. Udaljenosti moraju da se unesu u metrima u alatki ASAP-X. ASAP-X dozvoljava do 85 odvojenih ES lokacija. Polja za unos podataka su obavezna za korisnika.

2.2.5. Ukoliko udaljenost između ES i PES lokacija nije poznata, ASAP-X obuhvata kalkulator GPS koordinata za određivanje udaljenosti između ES i PES lokacija. Ovaj kalkulator zahteva GPS koordinate u stepenima, minutama, sekundama, kao i smer za geografsku dužinu i širinu. ASAP-X izračunava pravilnu udaljenost u metrima. Ako se broj unese u kolonu „Dist from PES“ (Udaljenost od PES lokacije), ASAP-X koristi ovu udaljenost za izračunavanje čak i kada su unete GPS koordinate.

2.3. Nakon unosa svih podataka u ASAP-X tabelu, korisnik mora da otvori tabelu sa rezultatima. Na ovoj tabeli se nalazi crtež u preseku koji označava sedam različitih zona. Ove zone predstavljaju kriterijume za udarni talas eksplozije, od unutrašnje ka spoljašnjoj strani. Svaka od ovih zona je povezana sa određenom udaljenošću u zavisnosti od unetih HD kategorija i NEQ vrednosti.

2.4. Sa desne strane crteža u preseku na tabeli sa rezultatima nalazi se lista za svaku ES lokaciju sa odgovarajućim rezultatima za istu ES lokaciju po pitanju udaljenosti, zone, osoblja, očekivanog broja smrtnih slučajeva, troškova izgradnje i gubitaka usled oštećenja zgrade.

2.5. Ispod crteža u preseku na tabeli sa rezultatima nalazi se kompilacija listi po zonama i za celu oblast koja se procenjuje.